

SEE MORE JESUS · WANTTOSEEMORE.COM

Yesu Azali Nani? — Eteni ya 2 · Makomi ya KJV elongo na Mituya ya Strong

**YESU AZALI NANI · ETENI YA MIBALE — NGANGA-NZAMBE NA KITI YA BOKONZI, NKONA OYO
ELAKAMI, MPE TATA, MWANA, MPE MOLIMO MOSANTU**

Yesu Azali Nani — Botamboli Kati na Biblia, kobanda na Ebandeli tii na Emoniseli

LILOBA YA EBANDELI

Boyekoli ya liboso etunaki motuna moko. Motuna yango ezalaki: Yesu azali nani? Boyekoli ya liboso etambolaki na Biblia mobimba mpo na koluka eyano, kobanda na buku ya liboso ya Biblia tii na buku ya suka ya Biblia. Boyekoli yango esukaki na maloba ya solo. Maloba yango elobelaki banzela oyo boyekoli yango emonaki kasi etambolaki na yango te. Boyekoli ya mibale oyo etambolaka banzela misato kati na banzela wana. Nzela ya liboso ezali mokonzi moko ya kala oyo azalaki mpe nganga-nzambe. Nzela ya mibale ezali elaka moko na ntina ya mboto. Nzambe alonaki elaka yango na elanga moko. Azongelaki koloba elaka yango epai ya libota moko, mpo na milongo mingi. Alapaki ndayi ya elaka yango epai ya mokonzi moko. Nzela ya misato ezali ndenge Biblia ebengaka Tata, Mwana, mpe Molimo Mosantu esika moko, wana Biblia ekobaka koloba ete Nzambe azali moko. Litambe moko na moko na nzela moko na moko eteleme na likolo ya verse moko ya Biblia oyo ekomami mobimba. Eloko moko te eteleme kaka na liloba ya moto moko. Tanga verse moko na moko malembe malembe. Meka verse moko na moko yo moko.

MITUNA MISATO OYO BOYEKOLI OYO EKOYANOLA:

1. Melisedeki azalaki nani, mpe mpo na nini Biblia ebengaka Yesu nganga-Nzambe mpo na libela na molongo ya Melisedeki?
2. Ndenge nini elaka ya nkona ekendaka longwa na elanga, na nzela ya Abrayama, na nzela ya Davidi, kino Kondimana ya Sika ebengi nkona yango moto moko?
3. Wapi Biblia ebengaka Tata, Mwana, mpe Molimo Mosantu esika moko, ntango Biblia elobi kaka ete Nzambe azali moko?

MOBOKO OYO ETIAMI - NANI AZALI YESU

MOBOKO → MWANA ABOTAMI + MWANA MOBALI APESAMI → NKOMBO NA YE EKOBEKANGA NZAMBE YA NGUYA (YISAYA 9:6).

LIBOSO → ABENGAKI NKOMBO YA NKOLO OYO ALOBAKI NA YE, YO NZAMBE (GENÈSE 16:13).

MOBOKO → LILOBA EZALAKI NZAMBE + LILOBA EKOMAKI MOSUNI (YOANE 1:1, YOANE 1:14).

MOBOKO → NKOLO ALOBAKI NA NKOLO NA NGAI: FANDA NA LOBOKO NA NGAI YA MOBALI (NZEMBO 110:1).

LIBOSO → YO OZALI NGANGA-NZAMBE MPO NA SEKO NA LOLENGE YA MELCHISEDEKI (NZEMBO 110:4).

LIKAMA YA EBANDELI

Zakari 6:12 Okoyebisa ye maloba oyo: «Tala liloba oyo Yawe, Mokonzi ya mampinga, alobi: «Tala moto oyo kombo na ye ezali: Moto ya nzete. Nyonso ekobota esika ye azali, mpe ezali ye nde akotonga Tempelo ya Yawe. **[H6780 tsemach ■]** (13) Ezali ye nde akotonga Tempelo ya Yawe; bakolatisa ye bilembo ya lokumu, mpe akovanda na kiti ya bokonzi mpo na kokonza. Mpe wana kaka na kiti na ye ya bokonzi, akozala mpe Nganga-Nzambe. Bongo misala nyonso mibale, ezala ya bokonzi to ya bonganga-Nzambe, ekotambola malam. »

TALA MOTO OYO NKOMBO NA YE EZALI ETAPE → AKOZALA NGANGA-NZAMBE LIKOLO YA KITI NA YE YA BOKONZI.

(Makanisi na ngai: Kati na Isalaele ya kala, mobeko ezalaki kokabola mosala ya mokonzi na mosala ya nganga-nzambe. Zakaria 6:13 etie moto moko na misala nyonso mibale na ntango moko. Boyekoli oyo elandi moto yango na kati ya Biblia mobimba.)

A. MOKONZI YA SALEMI — NGANGA-NZAMBE YA NZAMBE YA LIKOLO KOLEKA, LIBOSO ETIYAMA MOBEKO

Ebandeli 14:18 Melishisedeki, mokonzi ya Salemi, amemaki mapa mpe masanga ya vino. Azalaki Nganga-Nzambe ya Nzambe-Oyo-Aleki-Likolo **[H8004 Shalem ■]** **[H4442 Malkiy-Tsedeq ■]** (19) mpe apambolaki Abrami na maloba oyo: «Tika ete Nzambe-Oyo-Aleki-Likolo, Mokeli ya likolo mpe ya mokili, apambola Abrami! (20) Tika ete Nzambe-Oyo-Aleki-Likolo apambolama, Ye oyo akabi na maboko na yo banguna na yo!» Abrami apesaki ye eteni ya zomi ya biloko nyonso oyo azwaki lokola bomengo ya bitumba.

MELCHISEDEKI MOKONZI YA SALEMI + NGANGA-NZAMBE YA NZAMBE ELONGA → APAMBOLAKI YE + APESAKI YE ELOKO YA ZOMI YA BIMA NYONSO.

(Makanisi na ngai moko: Melkisedeki ateleme na buku ya Ebandeli kozanga bopesami ya lisolo, kozanga tata, kozanga mama, mpe kozanga ebandeli ya libota, azalaki mokonzi mpe nganga-nzambe na moto moko liboso ete mobeko ya Moize ezala. Abrama amemaki elaka ya Nzambe, kasi azwaki lipamboli epai ya moto oyo. Kati na Biblia, moto oyo aleki monene apambolaka moto oyo aleki moke (Baebre 7:7).)

Banzembo 76:3 (KJV 76:2) Ndako na Ye ya kapo ezali na Salemi; mpe esika na Ye ya kovanda ezali na Siona.

NDAKO NA YE YA KAPO EZALI NA SALEMI + MPE ESIKA NA YE YA KOVANDA EZALI NA SIONA.

(Makanisi na ngai: Nzembo 76:2 etie nkombo Salemi pembeni ya nkombo Siona, oyo ezali Yerusaleme. Melkisedeki azalaki mokonzi ya engumba wana kaka oyo Davidi akoyangela na sima. Basoda bakobaka Yesu na ekulusu na libanda ya efelo ya engumba wana kaka.)

Banzembo 110:4 Yawe alapaki ndayi oyo, akobongola maloba na Ye te: «Ozali Nganga-Nzambe mpo na libela kolanda molongo ya Melishisedeki!»

YAWE ALAPAKI NDAYI OYO, AKOBONGOLA MALOBA NA YE TE → OZALI NGANGA-NZAMBE MPO NA LIBELA KOLANDA MOLONGO YA MELISHISEDEKI.

(Makanisi na ngai moko: Melekisedeki abimi mbala moko na buku ya Ebandeli, soki mbula nkoto moko liboso ete Davidi akoma monoko oyo moko na ntina na nganga-nzambe mpo na libela. Liloba ya Ebre oyo ezali na nsima ya "kolapa ndayi" ezali shaba (H7650, kolapa ndayi). Nzambe alapaki ndayi oyo na maloba "mpe akobongwana te," yango wana ndayi ekoki kozongisama lisusu te (Nzembo 110:4).)

B. MOKANDA YA BAEBRE EFUNGOLI NKOMBO — MOKONZI YA BOSEMBO, MOKONZI YA KIMIA

Ba-Ebre 7:1 Melishisedeki azalaki mokonzi ya Salemi mpe Nganga-Nzambe ya Nzambe-Oyo-Aleki-Likolo. Ezali Melishisedeki nde akendeki kokutana na Abrayami, wana Abrayami azali kozonga sima na ye kolonga bakonzi; mpe ezali Melishisedeki nde apambolaki Abrayami. (2) Abrayami apesaki ye eteni ya zomi ya biloko nyonso oyo azwaki lokola bomengo ya bitumba. Kombo ya Melishisedeki elakisi «mokonzi ya bosembo.» Azali lisusu mokonzi ya Salemi; elingi koloba: mokonzi ya kimia.

MOKONZI YA SALEMA + NGANGA-NZAMBE YA NZAMBE YA LIKOLO → MOKONZI YA BOSEMBO + MOKONZI YA KIMIA.

(Makanisi na ngai: Buku ya Baebere ("Hébreux") ebongoli bankombo mibale mpo na motangi. Nkombo Melkisedeki elimboli Mokonzi ya bosembo (kozala sembo liboso ya Nzambe). Titre "Mokonzi ya Salemi" elimboli Mokonzi ya kimia.)

Ba-Ebre 7:4 Botala ndenge nini Melishisedeki azalaki moto monene mpo ete ezala Abrayami, koko na biso, apesa ye eteni ya zomi ya bomengo na ye ya bitumba!

TALA BOBELE MOTO OYO AZALI MONENE → KOBANDA NA TATA MOKONZI ABRAHAMA APESAKI ELOKO YA ZOMI KATI NA BIMA WA BITUMBA.

Ba-Ebre 7:11 Boye, soki bato oyo bazwaki mobeko bakokaki kokoma ya kokoka na nzela ya bonganga-Nzambe ya Balevi, mpo na nini kotia Nganga-Nzambe mosusu, kolanda molongo ya Melishisedeki, kasi kolanda molongo ya Aron te? (12) Nzokande, lokola bonganga-Nzambe ebongwani, mobeko mpe esengeli kobongwana.

NGANGA-NZAMBE MOSUSU ASENGELI KOTELEMA NA MOLONGO YA MELISEDEKI → BOSANGO YA BONGANGA-NZAMBE EBONGWANI + MOBONGWANI MPE YA MOBEKO.

(Makanisi na ngai: Bonganga-Nzambe ya Aron eyaki elongo na mobeko ya Moize. Nzembo 110:4 elakaki Nganga-Nzambe mosusu, yango wana buku ya Baebre ebimisi mokano ya polele ete bonganga-Nzambe ya sika ememi mobeko ya sika. Molongo ya Melishisedeki etelema liboso ya mobeko ya Moize mpe na sima na yango.)

Ba-Ebre 7:20 Makambo wana nyonso esalemaki na nzela ya seleka oyo Nzambe akataki. Nzokande, mpo na Balevi, Nzambe akataki ata seleka te mpo ete bakoma Banganga-Nzambe. **[G1242 diatheke ■]**

[G1450 egguos ■] (21) Kasi Yesu akomaki Nganga-Nzambe na nzela ya seleka, tango Nzambe alobaki na Ye: «Nkolo akati seleka, mpe akobongola mokano na Ye te: « Ozali Nganga-Nzambe mpo na libela. »» (22) Ezali na nzela ya seleka yango nde Yesu akoma ndanga ya boyokani oyo eleki motuya.

BANGANGA-NZAMBE WANA BASALEMAKI KOZANGA NDAI + OYO NA NDAI → YESU ASALEMAKI NDANGO YA KONDIMANA MOKO YA MALAMU KOLEKA.

(Makanisi na ngai moko: Banganga-nzambe ya libota ya Arona bazwaki mosala yango na nzela ya mbotama, kozanga ndayi ya Nzambe na sima na bango. Awa buku ya Baebre elobi na suka nkombo ya nganga-nzambe moko oyo asalemaki na ndayi, Yesu. Mondimi azali moto oyo amikangi na mokumba ya kondimana mobimba, boye Yesu moko azali ndanga ete kondimana oyo etelema.)

Ba-Ebre 7:26 Boye, Yesu nde azali Mokonzi ya Banganga-Nzambe, oyo abongi mpo na biso: azali Bule, asala ata mabe moko te, azali peto, akabwana na bato ya masumu, mpe Nzambe atombola Ye penza likolo koleka Likolo (27) azali na posa te, lokola bakonzi mosusu ya Banganga-Nzambe, ya kotumbaka mbeka mokolo na mokolo mpo na masumu na Ye moko liboso, mpe, na sima, mpo na masumu ya bato, pamba te atumbaki mbeka yango mpo na masumu na bango mbala moko mpo na libela tango amikabaki Ye moko.

MOSANTU + AZANGI MABE + AZANGI MBINDO + AKABWANI NA BASUMUKI → AMIPESAKI MBALA MOKO.

(Makanisi na ngai: Nganga-nzambe monene nyonso na Isalaele azalaki komema mbeka mpo na masumu na ye moko liboso. Nganga-nzambe oyo azalaki na masumu na ye moko te. Amipesaki ye moko lokola mbeka, mbeka moko, mbala moko, nganga-nzambe mpe mbeka ezalaki na moto kaka moko.)

EMONONO EKESENI, LISOLO MOKO — mapa mpe vinyo na Salemi, mpe mapa mpe kopo na Yerusalem

Ebandeli 14:18 Melishisedeki, mokonzi ya Salemi, amemaki mapa mpe masanga ya vino. Azalaki Nganga-Nzambe ya Nzambe-Oyo-Aleki-Likolo

MELIKISEDEKI AMEMAKI LIMPA MPE VINYO + AZALAKI NGANGA-NZAMBE YA NZAMBE YA LIKOLO KOLEKA.

Matayo 26:26 Wana bazalaki kolia, Yesu azwaki lipa; sima na Ye kozongisa matondi epai ya Nzambe, akataki yango mpe apesaki yango na bayekoli na koloba: — Oyo ezali nzoto na Ngai! Bozwa mpe bolia. (27) Azwaki lisusu kopo; mpe sima na Ye kozongisa matondi epai ya Nzambe, apesaki bango yango na koloba: — Bomela yango bino nyonso; (28) ezali makila na Ngai ya Boyokani, makila oyo esopani mpo na bato ebele, mpo ete masumu na bango elimbisama.

YESU AZWAKI LIMPA + AZWAKI KOPO → OYO EZALI MAKILA NA NGAI YA BOYOKANI YA SIKA.

[BAVERSITE ESANGISAMI—MOKAPO MOKO TE ELOBI YANGO YANGO MOKO]

(Makanisi na ngai: Ezali na verse moko te oyo elobi ete bilei ya Salemi ezalaki elembo ya bilei ya Mokonzi ya suka. Yango wana elembo eteleme likolo. Tika ete motangi akanisa bileti mibale wana esika moko.)

C. MBUMA YA MWASI — ELAKA OYO ELONAMI NA ELANGA

Ebandeli 3:15 Nakotia koyinana kati na yo mpe mwasi, mpe kati na bakitani na yo mpe bakitani na ye. Bakitani ya mwasi bakonyata moto na yo, mpe yo okoswa bango na litindi.» [H2233 zera ■]

KATI YA MBUMA NA YO MPE MBUMA NA YE → EKONYATA MOTO NA YO, MPE OKONYATA LITAMBI NA YE.

(Makanisi na ngai: Liloba ya Ebre zera (H2233, mbuma) elimboli mwana, to bana oyo bakobima nsima ya moto. Nzambe alobaki elaka oyo na elanga, na mokolo oyo lisumu ekotaki na mokili. Talá ndenge mbuma moko oyo elakami ekendaka longwa na moto moko tii na moto mosusu na baverse oyo elandi.)

Ebandeli 26:3 Vanda kati na mokili oyo; nakozala na yo elongo mpe nakopambola yo, pamba te nakopesa mabele oyo nyonso epai na yo mpe epai ya bana na yo; nakokokisa ndayi oyo nalapaki epai ya Abrayami, tata na yo. (4) Nakokomisa bakitani na yo ebele lokola minzoto ya likolo mpe nakopesa bango mabele oyo nyonso. Boye mpo na bakitani na yo, bikolo nyonso ya mokili ekomipambola.

NAKOKOKISA NDAI OYO NALAPAKI EPAI YA ABRAHAMA TATA NA YO → NA NKONA NA YO BIKOLO NYONSO YA MOKILI BAKOPAMBOLAMA.

(Makanisi na ngai moko: Awa Nzambe azongeli epai ya Yisaka ndayi wana moko oyo Nzambe alapaki epai ya Abrahama na ngomba. Elaka ekufaki te elongo na Abrahama. Ekitaki na libota moko oyo elandaki.)

Ebandeli 28:13 Mpe Yawe atelemaki likolo ya ematelo mpe alobaki na ye: «Nazali Yawe, Nzambe ya koko na yo Abrayami mpe Nzambe ya Izaki. Nakopesa epai na yo mpe na bana na yo mabele oyo, esika olali. (14) Bana na yo bakozala ebele lokola putulu ya mabele, bakopanzana na bangambo nyonso: wuta na weste kino na este, wuta na nor kino na sude. Mabota nyonso ya mokili ekomipambola mpo na yo mpe mpo na bakitani na yo.

NGAI NAZALI YAWE, NZAMBE YA ABRAHAMA, TATA NA YO, MPE NZAMBE YA IZAKI → NA NKONA NA YO, MABOTA NYONSO YA MOKILI EKOPAMBOLAMA.

(Makanisi na ngai moko: Sikawa elaka ekei lisusu na se, epai ya Yakobo. Nzambe asili koloba elaka moko na bato misato ya libota moko, na bikeke misato. Elaka etikali kaka na molongo wana.)

Ebandeli 49:10 Nzete ya bokonzi ekolongwa te na Yuda, lingenda mpe ekolongwa te kati na makolo na ye, kino tango nkolo na ye akoya, nkolo oyo bikolo nyonso ekotosa.

NZETE YA BOKONZI EKOLONGWA TE NA YUDA → NKOLO OYO BIKOLO NYONSO EKOTOSA.

(Makanisi na ngai moko: Lingenda ezali nzete oyo mokonzi asimbaka lokola elembo ya lotomo na ye ya koyangela. Elaka esili sik'oyo kokitisama uta na libota mobimba ya Yakobo tii na libota moko, libota ya Yuda. Kanisa libota oyo, mpo nkombo Yuda ekozonga pene na nsuka ya boyekoli oyo.)

D. MBUMA OYO ELAKAMI EPAI YA DAVIDI — KITI YA BOKONZI LIBELA, ELAPAMI NA NDAI

2 Samuele 7:12 Tango mikolo ya bomoi na yo ekosila mpe okokende kokutana na batata na yo, nakotombola moko kati na bakitani na yo, oyo akobima penza na mokongo na yo, mpo ete akitana na yo; mpe nakolendisala bokonzi na ye. (13) Ezali ye nde akotonga Ndako mpo na Kombo na Ngai, mpe Ngai nakolendisala mpo na libela kiti na ye ya bokonzi.

OYO AKOBIMA PENZA NA MOKONGO NA YO → MPE NGAI NAKOLENDISALA MPO NA LIBELA KITI NA YE YA BOKONZI.

(Makanisi na ngai: Salomo, mwana ya Davidi, atongaki tempelo. Kasi kiti ya bokonzi ya Salomo etikalaki te libela, mpo ete bokonzi ekabwanaki na biteni mibale nsima ya liwa na ye. Elaka ya kiti ya bokonzi mpo na libela ekómi boye kolekisa Salomo, kino na mwana moko monene ya Davidi.)

Banzembo 132:11 Yawe alapaki epai ya Davidi ndayi ya solo, oyo akowangana te: «Nakotia moko kati na bakitani na yo na kiti na yo ya bokonzi.

YAWE ALAPAKI EPAI YA DAVIDI NDAYI YA SOLO → NAKOTIA MOKO KATI NA BAKITANI NA YO NA KITI NA YO YA BOKONZI.

(Makanisi na ngai: Elaka epesamaki na Davidi esili kobongwana ndayi, ndenge moko na elaka epesamaki na Abrayama ebongwanaki ndayi. Nzambe amikangaki na maloba "akokabwana na yango te" (Nzembo 132:11). Mokonzi oyo asengelaki koya asengelaki kouta na nzoto ya Davidi, kasi na ekolo mosusu te.)

NDENGE MOSUSU YA KOTALA, ELOKO MOKO — ndai mibale na mokanda ya Nzembo, mpe moto moko

Banzembo 132:11 Yawe alapaki epai ya Davidi ndayi ya solo, oyo akowangana te: «Nakotia moko kati na bakitani na yo na kiti na yo ya bokonzi.

YAWE ALAPAKI EPAI YA DAVIDI NDAYI YA SOLO → NAKOTIA MOKO KATI NA BAKITANI NA YO NA KITI NA YO YA BOKONZI.

Banzembo 110:4 Yawe alapaki ndayi oyo, akobongola maloba na Ye te: «Ozali Nganga-Nzambe mpo na libela kolanda molongo ya Melishisedeki!»

NKOLO ALAPI NDAI, MPE AKOBONGOLA MOTEMA TE → OZALI NGANGA-NZAMBE LIBELA.

[BAVERSITE ESANGISAMI—MOKAPO MOKO TE ELOBI YANGO YANGO MOKO]

(Makanisi na ngai moko: Nzembo mibale ekomi ndayi mibale ya Nzambe, ndayi moko mpo na mokonzi oyo autaki na nzoto ya Davidi, mpe ndayi moko mpo na nganga-nzambe seko na seko. Verse moko te na mokanda ya Banzembo elobi ete ndayi wana mibale ekweyaka na moto kaka moko, yango wana elembo etikali na likolo. Kondimana ya Sika ebengi Yesu nganga-nzambe oyo alapelamaki ndayi mpe mokonzi oyo alakamaki, oyo auti na nkona ya Davidi (Baebre 7:21-22, Misala ya Bapostolo 13:23).)

Jeremi 23:5 «Na mikolo oyo ekoya,» elobi Yawe, «nakobimisa Moto ya nzete mpo na Davidi, mokonzi oyo akokamba na bwanya, oyo akosala kolanda bosembo mpe bosolo. [H6780 tsemach ■] (6) Na eleko ya mokonzi wana, mokili ya Yuda ekobikisama, mpe mokili ya Isalaele ekozala na kimia. Tala kombo oyo bakobengela ye: Yawe azali Bosembo na biso.

MOKONZI OYO AKOKAMBA NA BWANYA → TALA KOMBO OYO BAKOBENGELA YE: YAWE AZALI BOSEMBO NA BISO.

(Makanisi na ngai: Liloba ya Ebre mpo na Etape ezali tsemach (H6780, etape, mwa nzete ya sika), liloba yango kaka nde Zakaria asalelaki mpo na moto oyo azali nganga-nzambe likolo ya kiti na ye ya bokonzi. Liloba oyo ebimisami na makomi ya minene "NKOLO" ezali nkombo ya boyokani ya Nzambe. Yango wana, moto oyo abotamaki na libota ya Davidi amemi nkombo ya Nzambe ye moko.)

E. CONDAKO YA SIKA EPESI NKOMBO YA MBUMA — MPE MBUMA EZALI KRISTU

Matayo 1:1 Tala molongo ya mbotama ya Yesu-Klisto, mokitani ya Davidi mpe ya Abrayami:

YESU KRISTU + MWANA YA DAVIDI + MWANA YA ABARAHAMU.

(Makanisi na ngai: Testama ya Sika efungwami na mokanda ya mbotama. Verse ya liboso mpenza ebéngi Yesu mwana ya Davidi mpe mwana ya Abrahama, milongo mibale ya elaka na mbala moko. Frazé ya liboso ya Testama ya Sika eyanoli elikya ya kala mpenza ya Testama ya Kala.)

Bagalatia 3:16 Nzokande, Nzambe apesaki bilaka na Ye epai ya Abrayami mpe epai ya mokitani na ye. Makomi elobi te «Epai ya bakitani» lokola nde ezalaki likambo ya bato ebele, kasi elobi «Epai ya mokitani na yo» mpo na kolakisa ete etali moto se moko kaka, ye nde Klisto. [G4690 sperma ■]

NZOKANDE, NZAMBE APESAKI BILAKA NA YE EPAI YA ABRAYAMI MPE EPAI YA MOKITANI NA YE → KASI ELOBI «EPAI YA MOKITANI NA YO» MPO NA KOLAKISA ETE ETALI MOTO SE MOKO KAKA, YE NDE KLISTO.

(Makanisi na ngai moko: Polo atangi mokanda ya Ebandeli na bokebi mingi. Atongi likambo mobimba likolo ya liloba moko oyo ezali na motango moko, mboto, kasi mboto ebele te. Na nsima, akombi moto yango, Klisto.)

Misala ya Bantoma 13:22 Sima na Ye kolongola Saulo, akomisaki Davidi mokonzi na bango. Tala maloba oyo Nzambe atitolaki na tina na ye: «Namoni Davidi, mwana mobali ya Yese, moto oyo asepelisaka motema na ngai; akokokisa solo mokano na ngai nyonso.» (23) Ezali wuta na libota ya Davidi nde Nzambe abimisaki, mpo na bana ya Isalaele, Mobikisi Yesu, ndenge alakaki.

EZALI WUTA NA LIBOTA YA DAVIDI NDE NZAMBE ABIMISAKI, MPO NA BANA YA ISALAELE, MOBIKISI YESU, NDENGE ALAKAKI.

(Makanisi na ngai: Polo asakolaki likambo oyo na esambelo, ndako esika Bayuda basanganaka mpo na koyoka makomi. Na etikala moko, alobi matoro mobimba ya boyekoli oyo, mpo Nzambe atombolaki Mobikisi oyo elakamaki wuta na mboto ya Davidi. Na nsima Polo apesi nkombo ya Mobikisi, Yesu.)

2 Timote 2:8 Kanisaka Yesu-Klisto, mokitani ya Davidi, oyo asekwaki kati na bakufi, kolanda Sango Malamu oyo nateyaka.

YESU KRISTU YA MBUMA YA DAVIDI + ASEKWAKI KATI NA BAKUFI.

(Makanisi na ngai: Polo akangi nsango malamau mobimba na etikala moko mpo na Timoteo. Polo aponaki kaka makambo mibale, ete Yesu Klisto azali mboto ya Davidi, mpe ete Nzambe asekwisaki Yesu Klisto na bakufi. Elaka mpe lilita ya kokauka eteleme elongo na etikala moko.)

Emoniseli 22:16 Ngai Yesu, natindaki anjelu na Ngai mpo na kotatola bosolo ya makambo oyo kati na Mangomba. Nazali Mosisa mpe mokitani ya Davidi; Monzoto ya tongo, oyo engengaka.

NAZALI MOSISA MPE MOBOTAMA YA DAVIDI + MONZOTO YA NGONGA YA NTONGO EZALI KONGENGA.

(Makanisi na ngai: Yesu alobi maloba oyo mpo na ye moko, pene na maloba ya suka ya Biblia mobimba. Mbumba ya Davidi ezali mwana oyo abotami na libota ya Davidi, mpe monsisa ya Davidi ezali ye oyo libota yango ebimaki na ye. Yesu azali mbumba mpe monsisa.)

F. TATA, MWANA, MPE MOLIMO MOSANTU — BATANGAMI PEMBENI NA PEMBENI, MPE BAZALI KAKA NKOLO MOKO

Deteronomi 6:4 Isalaele, yoka malamau! Yawe azali Nzambe na biso, Yawe azali kaka moko.

[H259 echad ■]

ISALAELE, YOKA MALAMU! YAWE AZALI NZAMBE NA BISO, YAWE AZALI KAKA MOKO.

(Makanisi na ngai moko: Vete oyo etambwisi makambo nyonso oyo elandi na se. Eloko moko te awa ebakisi Nzambe ya mibale to ya misato. Simba vete moko na moko oyo ezali na se pembeni ya Deteronome 6:4.)

Matayo 3:16 Tango kaka Yesu azwaki libatisi mpe abimaki na mayi, Likolo efungwamaki; mpe Yesu amonaki Molimo ya Nzambe kokitela Ye lokola ebenga. **[G4151 pneuma ■]** (17) Bongo, mongongo moko eyokanaki wuta na Likolo mpe elobaki: «Oyo azali Mwana na Ngai ya bolingo, nasepelaka na Ye mingi.»

ELIMO YA NZAMBE EZALAKI KOKITA LOKOLA EBENGA + MONGONGO EWUTAKI NA LIKOLO → OYO AZALI MWANA NA NGAI YA BOLINGO.

(Makanisi na ngai moko: Tángá makambo oyo ezali kosalema na eyenga oyo. Mwana ateleme na kati ya ebale, Molimo ya Nzambe akiti lokola ebenga, mpe mongongo ya Tata elobi longwa na likolo. Tata nde alobi maloba wana mpo na Mwana, kasi Mwana te mpo na ye moko.)

EMONONO EKESENI, LISOLO MOKO — ebale kaka wana, eyebisami na moto oyo azalaki wana

Yoane 1:32 Bongo Yoane apesaki litatoli oyo: — Namonaki Molimo kokita wuta na likolo lokola ebenga mpe kovanda likolo na Ye. (33) Ngai moko mpe nayebaki Ye te; kasi Ye oyo atindaki ngai kobatisa na mayi alobaki na ngai: «Moto oyo okomona Molimo kokita mpe kowumela likolo na Ye, Ye nde akobatisa kati na Molimo Mosantu.» (34) Mpe lokola ezali yango nde likambo oyo ngai namonaki, yango wana nazali kotatola: Moto oyo azali Mwana na Nzambe.

NAMONAKI MOLIMO AZALI KOKITA UTA NA LIKOLO LOKOLA EBENGA → OYO AZALI MWANA NA NZAMBE.

(Makanisi na ngai: Yoane Mobatisi ayebisi elilingi wana moko ya ebale lokola motatoli oyo atelemaki wana. Nzambe ayebisaki Yoane Mobatisi liboso ete Molimo koya awa mpe kotikala nde ekaniseli oyo epesamaki. Boye Tata apesaki ekaniseli, Molimo azalaki ekaniseli, mpe Mwana azwaki ekaniseli.)

Matayo 28:18 Yesu apusanaki pene na bango mpe alobaki: — Bokonzi nyonso epesameli Ngai, ezala kati na Likolo to na mokili. (19) Bokende, bokomisa bato ya bikolo nyonso bayekoli na Ngai, bobatisa bango na Kombo ya Tata, ya Mwana mpe ya Molimo Mosantu;

NGUYA NYONSO EPESAMI NA NGAI → KOBATISAKA BANGO NA NKOMBO YA TATA, MPE YA MWANA, MPE YA MOLIMO MOSANTU.

(Makanisi na ngai moko: Yesu abengaka bango misato esika moko na etinda moko. Abengaka Tata, Mwana, mpe Molimo Mosantu. Boyekoli oyo elobi kaka oyo verse elobi.)

Yoane 14:16 Mpe Ngai, nakosenga epai ya Tata ete apesa bino Molobeli mosusu mpo ete azala elongo na bino tango nyonso **[G3875 parakletos ■]** (17) Molimo ya solo, Molimo oyo mokili ekoki koyamba te mpo ete ezali komona Ye te to eyebi Ye te. Kasi bino, boyebi Ye, pamba te azali elongo na bino mpe azali kati na bino.

NAKOSAMBELA TATA + AKOPESA BINO MOBONDISI MOSUSU → ELIMO YA SOLO.

(Makanisi na ngai moko: Etikali lisusu na fraze moko esimbi misato, pamba te Yesu abondelaka, Tata apesaka, mpe Mobondisi ayaka. Tala liloba "mosusu." Yesu azalaki mosungi oyo atelemaki pembeni ya bayekoli, boye "Mobondisi mosusu" elingi koloba mosungi mosusu lokola Yesu.)

Yoane 14:26 Kasi Molobeli, Molimo Mosantu oyo Tata akotinda na Kombo na Ngai, akoteya bino makambo nyonso mpe akosunga bino mpo ete bobosana te nyonso oyo nayebisaki bino.

MOBONDISI, OYO AZALI MOLIMO MOSANTU → OYO TATA AKOTINDA NA NKOMBO NA NGAI.

(Makanisi na ngai: Vese oyo etikaka esika moko te ya kokanisakanisa mpo na koyeba nani azali Mobondisi. Vese eyebisi polele ete Mobondisi azali Molimo Mosantu. Tata atindaka Molimo Mosantu na nkombo ya Yesu, nkombo misato lisusu na vese moko.)

2 Bakolinto 13:13 (KJV 13:14) Tika ete ngolu ya Nkolo Yesu-Klisto, bolingo ya Nzambe mpe lisanga na Molimo Mosantu ezala na bino nyonso!

NGRASIA YA NKOLO YESU KLISTO + BOLINGO YA NZAMBE + BOSANGANI YA MOLIMO MOSANTU.

(Makanisi na ngai: Paulo asukisi mokanda mobimba na lipamboli moko oyo ememi nkombo misato. Ngolu elingi koloba ngolu ya Nzambe oyo moto moko te akoki kozwa na mosala na ye, mpe boyokani elingi koloba kokabola elongo. Paulo, Moyuda ya makasi oyo andimaki Nzambe moko na bomoi na ye mobimba, atiaki nzokande Nkolo Yesu Klisto, Nzambe, mpe Molimo Mosantu esika moko na maloba ya suka.)

1 Petelo 1:1 Ngai Petelo, ntoma ya Yesu-Klisto; Epai ya baponami ya Nzambe oyo bazali kati na bamboka ya bapaya mpe bapalangani na bituka ya Ponti, ya Galatia, ya Kapadose, ya Azia mpe ya Bitini. (2) Kolanda mabongisi na Ye, Nzambe Tata apona bino wuta kala, abulisa bino na nzela ya Molimo na Ye mpo ete botosa Yesu-Klisto mpe bokoma peto na nzela ya makila na Ye, oyo asopaki. Tika ete ngolu mpe kimia epesamela bino na bofuluki!

BOYEBI YA LIBOSO YA NZAMBE TATA + BOBULISI YA MOLIMO + MAKILA YA YESU KRISTO.

(Makanisi na ngai moko: Petelo abandisi mokanda na ye ndenge moko oyo Polo asukisaki mokanda na ye. Boyebi liboso elingi koloba koyeba likambo liboso ete likambo yango esalema, mpe bobulisami elingi koloba kotiama pembeni mpo na Nzambe. Bantoma mibale ekeseni bakomaka lolenge moko ya bankombo misato.)

Ba-Efeso 4:4 Nzoto ezali se moko, Molimo mpe azali se moko, ndenge kaka Nzambe abenga bino na elikya se moko. (5) Nkolo azali se moko, kondima mpe ezali se moko, libatisi mpe ezali se moko. (6) Nzambe azali se moko, azali mpe Tata ya bato nyonso; aleki bato nyonso, asalaka na nzela ya bato nyonso mpe azali kati na bato nyonso.

MOLIMO MOKO + NKOLO MOKO + NZAMBE MOKO MPE TATA WA BANSO.

Sikawa, tia batatoli oyo esika moko. Matai amonisi Mwana kati na ebale, Molimo azali kokita, mpe mongongo ya Tata. Yesu apesi mitindo ya batisimo na nkombo ya Tata, mpe ya Mwana, mpe ya Molimo Mosantu. Yesu alaki Mobondisi, Molimo Mosantu, oyo Tata akotinda. Polo asukisi mokanda moko na Nkolo Yesu Klisto, Nzambe, mpe Molimo Mosantu kati na mapamboli moko. Petelo abandisi mokanda moko na Tata, Molimo, mpe Yesu Klisto kati na etema moko. Likolo ya baverse oyo nyonso eteleme mobeko moko. "Yoka, Isalaele: Yawe, Nzambe na biso, azali Yawe se moko" (Mibeko 6:4).

Biblia etangaka likambo yango ata moke te lokola bokeseni. Elobi baverse oyo nyonso kati na buku moko.

[BAVERSITE ESANGISAMI—MOKAPO MOKO TE ELOBI YANGO YANGO MOKO]

(Makanisi na ngai moko: Baverse elobi na polele ete Tata, Mwana, mpe Molimo Mosantu babengami esika moko, na Matai, na Yoane, na Polo, mpe na Petelo. Ata verse moko te elobi na fraze moko ndenge nkombo misato yango mpe Nkolo moko ya Deteronome 6:4 esangani. Esika Biblia etikaka kolimbola, boyekoli oyo mpe etikaka kolimbola.)

MONOKO YA BATO MIBALE

Zakari 6:13 Ezali ye nde akotonga Tempelo ya Yawe; bakolatisa ye bilembo ya lokumu, mpe akovanda na kiti ya bokonzi mpo na kokonza. Mpe wana kaka na kiti na ye ya bokonzi, akozala mpe Nganga-Nzambe. Bongo misala nyonso mibale, ezala ya bokonzi to ya bonganga-Nzambe, ekotambola malam.

»»

AKOZALA NGANGA-NZAMBE NA KITI NA YE YA BOKONZI.

Ba-Ebre 8:1 Tala likambo oyo eleki motuya kati na makambo oyo tozali koloba: tozali solo na Mokonzi se moko ya Banganga-Nzambe, Mokonzi oyo avandi na ngambo ya loboko ya mobali ya Kiti ya Bokonzi ya Nzambe kati na Likolo.

TOZALI SOLO NA MOKONZI SE MOKO YA BANGANGA-NZAMBE → MOKONZI OYO AVANDI NA NGAMBO YA LOBOKO YA MOBALI YA KITI YA BOKONZI YA NZAMBE KATI NA LIKOLU.

Emoniseli 3:21 Moto oyo akolonga, nakopesa ye makoki ya kovanda elongo na Ngai, na Kiti na Ngai ya Bokonzi, ndenge Ngai mpe, sima na Ngai kolonga, nakendeki kovanda elongo na Tata na Ngai, na Kiti na Ye ya Bokonzi.

NGAI MPE NALONGAKI + NAFANDI ELONGO NA TATA NA NGAI NA KITI NA YE YA BOKONZI.

2 Bakolinto 13:1 Ekozala mbala na ngai ya misato ya koya epai na bino. Bosolo ya likambo nyonso endimamaka na litatoli ya bato mibale to misato.

BOSOLO YA LIKAMBO NYONSO ENDIMAMAKA NA LITATOLI YA BATO MIBALE TO MISATO.

(Makanisi na ngai moko: Batatoli misato balobi ete nganga-nzambe azali na kiti ya bokonzi. Mosakoli moko alobi, mokomi ya mokanda ya Baebre alobi, mpe Nkolo oyo asekwa alobi. Liloba esili kondimama.)

ELILINGI MPE KOKOKISAMA

Kanisá elili moko ezali na mabele. Okoki komona lolenge ya elili yango. Lolenge yango moko te ekoyebisa yo eloko nini ezali kobimisa elili yango. Biloko mibale ekeseni, kasi ya bonene ndenge moko, ekoki kobimisa elili oyo ekokani mingi. Elili yango etikalaka libombami tii ntango pole ya solo emonisi yo eloko yango moko ya solo. Na nsima, ozongi kotala elili yango. Na ngala wana, omoni ete elili yango ezalaki komema lolenge ya eloko wana banda ebandeli. Yango nde ndenge bililingi ya Testama ya Kala ezali. Bililingi ya Testama ya Kala ezali biloko ya solo oyo elakisi elili, oyo ebongi mpenza na nzoto moko ya solo. Buku ya Nzambe elobi ete biloko yango ezali "elili ya makambo makoya; kasi nzoto ezali ya Klisto" (Bakolose 2:17). Elobi mpe ete elili "ezali elilingi mpenza te" ya eloko yango moko (Baebre 10:1). Moto moko te akokaki kotanga solo mobimba na elili yango kaka. Ntango Klisto ayaki, pole emonisaki nzoto. Yango wana totongaka mateya te likolo na elili moko kaka. Tobengaka eloko elili kaka soki pole ya Testama ya Sika esili komonisa biso nzoto oyo elili yango ezalaki komema.

Bakolose 2:16 Yango wana, bopesaka na moto moko te nzela ya kosambisa bino na tina na biloko ya kolia to ya komela to mpe na tina na mokolo ya feti lokola feti ya ebandeli ya sanza to ya Saba. (17)

Nyonso wana ezalaki kaka elilingi ya makambo oyo esengelaki koya, kasi bosolo na yango ezali penza kati na Klisto.

ELILINGI YA BILOKO EKOYA → NZOTO EZALI YA KRISTU.

Ba-Ebre 10:1 Mobeko ya Moyize ezali kaka elilingi ya biloko oyo ekoya, ezali penza bosolo na yango te; yango wana, ezali na makoki te ya kokomisa ya kokoka, bato oyo bapusanaka pene ya Nzambe na nzela ya bambeka ya ndenge moko kaka oyo bapesaka tango nyonso mpe mobu na mobu.

MOBEKO EZALI KAKA ELILI YA BILOKO YA MALAMU EKOYA + EZALI TE ELILINGI MPENZA YA BILOKO.

Shadow Ebandeli 14:18 Melishisedeki, mokonzi ya Salemi, amemaki mapa mpe masanga ya vino. Azalaki Nganga-Nzambe ya Nzambe-Oyo-Aleki-Likolo

MELKISEDEKI MOKONZI YA SALEMA + NGANGA-NZAMBE YA NZAMBE YA LIKOLO NA LIKOLO.

Fulfillment Ba-Ebre 7:14 Toyebi malamumu ete Nkolo na biso azali ya libota ya Yuda, mpe Moyize atikalaki koloba eloko moko te na tina na bonganga-Nzambe ya libota ya Yuda. (15) Likambo oyo tozali kolobela ekomi lisusu polele koleka awa Nganga-Nzambe mosusu abimi, Nganga-Nzambe oyo akokani na Melishisedeki; (16) akomi Nganga-Nzambe kolanda mibeko ya bomoto te, kasi kolanda nguya ya bomoi oyo ezali na suka te. (17) Pamba te, tala litatoli oyo baloba na tina na Ye: «Ozali Nganga-Nzambe mpo na libela, kolanda molongo ya Melishisedeki.»

NKOLO NA BISO ABIMAKI NA LIBOTA YA YUDA → NA ELILINGI YA MELIKISEDEKI NGANGA-NZAMBE MOSUSU ATELEMAKA + NA NGUYA YA BOMOI OYO EZANGI NSUKA.

(Makanisi na ngai moko: Pole ya Kondimana ya Sika yango moko esalaka boyokani oyo, mpo buku ya Baebre etyaka Nzembo 110:4 likolo ya Yesu. Baebre 7:14 mpe ebengi libota ya Yuda, libota moko oyo esimbaka lingenda ya bokonzi na Ebandeli 49:10. Elili na Salemi ezalaki mokonzi mpe nganga-nzambe na moto moko, mpe nzoto ezali Yesu, Mokonzi mpe Nganga-nzambe.)

KOSUKISA

Ba-Ebre 4:14 Yango wana, lokola tozali na Mokonzi ya Banganga-Nzambe, oyo akatisa Likolo, Ye Yesu, Mwana na Nzambe, tosimba makasi kondima oyo totatolaka. (15) Pamba te tozali na Mokonzi ya Banganga-Nzambe, oyo akoki kosangana na bapasi na biso; amekamaki kutu na makambo nyonso, ndenge biso mpe tozali komekama, kasi asalaki masumu te. (16) Boye, topusana na elikya nyonso pene ya Kiti ya Bokonzi ya ngolu mpo ete Nzambe ayokela biso mawa mpe tozwa ngolu, oyo ekosunga biso na tango oyo ekoki.

TOZALI NA NGANGA-NZAMBE MONENE + YESU MWANA NA NZAMBE → TIKA TOKOTA NA MPIKO LIBOSO YA KITI YA BOKONZI YA NGRACIA.

Bagalatia 3:28 Bokeseni ezali lisusu te kati na Bayuda mpe Bagreki, kati na bawumbu mpe bansomi, kati na mibali mpe basi; pamba te bino nyonso bozali se moto moko kati na Yesu-Klisto. (29) Mpe soki bozali ya Klisto, bozali mpe bokitani ya Abrayami, bakitani ya libula kolanda elaka oyo Nzambe apesaki na Abrayami.

BINO NYONSO BOZALI MOKO KATI NA YESU KRISTO → SOKI BOZALI BA KRISTO, BOZALI NKONA YA ABRAHAMA, MPE BAKITANI ENGEBENE NA ELAKA.

(Makanisi na ngai: Nsinga ya bonganga-Nzambe esukaka na kiti ya bokonzi ya ngolu, epai Biblia eyebisi yo koya na mpiko. Nsinga ya mboto esukaka na ekuke na yo moko, mpo soki ozali ya Klisto, Nzambe atangaka yo lokola mboto ya Abrayama, mozwi elongo na elaka moko (Bagalatia 3:29). Yesu, Mokonzi mpe Nganga-Nzambe, azali kaka kobenga.)

MOKAPO MOKE YA MOMEKANO

1. Genèse 14:18 — Melchisédek, roi de Salem, fit apporter du pain et du vin: il était:

- a) mozwi ya likolo na mabele
- b) nganga-nzambe ya Nzambe-Oyo-Aleki-Likolo
- c) Mokonzi ya bosembo

2. Matai 3:17 — Mpe tala, mongongo moko na likolo elobaki:

- a) Oyo azali Mwana na ngai ya bolingo, oyo nasepelaka na ye
- b) Yo ozali nganga-nzambe mpo na libela
- c) Yo ozali Mwana na ngai ya bolingo, oyo nasepelaka na ye

3. Nzembo 132:11 — Nkolo alapaki ndayi ya solo epai ya Davidi; akobongwana na yango te:

- a) Nakolendis kiti ya bokonzi na ye libela na libela
- b) Yo ozali nganga-nzambe libela na libela na molongo ya Melkisedeki
- c) Na mbuma ya libumu na yo nakotia na kiti na yo ya bokonzi

4. Galates 3:16 — Il ne dit pas: et aux semences, comme s'il s'agissait de plusieurs; mais il dit: et à ta semence, comme s'il s'agissait d'une seule:

- a) na Yisaka nde bakobenga bakitani na yo
- b) oyo azali Klisto
- c) na nkona na yo bikolo nyonso ya mokili bakopambolama

5. Zekaria 6:13 — mpe akofanda mpe akoyangela likolo ya kiti na ye ya bokonzi; mpe akozala:

- a) nganga-nzambe likolo ya kiti na ye ya bokonzi
- b) akomema nkembo
- c) likolo koleka likolo

6. Baebele 7:22 — Na ndenge wana Yesu akómaki:

- a) nganga-nzambe monene mpo na libela
- b) mosali ya ndako esantu
- c) ndanga ya boyokani ya malamum koleka

7. Emoniseli 22:16 — Ngai nazali muti mpe mombuma ya Davidi:

- a) ya liboso mpe ya suka
- b) mpe monzoto ya kongenga mpe ya ntongo
- c) ebandeli ya bozalisi ya Nzambe

EFUNGOLA YA BIYANO: 1-b, 2-a, 3-c, 4-b, 5-a, 6-c, 7-b

BOYEBI EYA LOKETO YA BOYEKOLI OYO

→ **NDENGE ELILI EMEMAKA POLE: MELKISEDEKE AKUTANAKI NA ABRAME NA MAMPA MPE VINYO (EBANDELI 14:18). YESU AZWAKI MAMPA MPE KOPO NA MESA (MATAI 26:26-28). VERSE MOKO TE EKANGISI BILEI MIBALE WANA. BILEMBO MIBALE EZALI KOTELEMA ESIKA MOKO MPO TÁNGI AKOKA KOTALA YANGO MALAMU.**

→ **NDENGE KONDIMANA YA SIKA ELIMBOLAKA YANGO: SOKI BONGANGA-NZAMBE EBONGWANI, ESENGELI MPE MOBEKO EBONGWANA (EBRE 7:12). NGANGA-NZAMBE ABONGWANAKI. KONDIMANA EBONGWANAKI ELONGO NA NGANGA-NZAMBE, MPE YESU AZALI NDANGA YA KONDIMANA OYO ELEKI MALAMU (EBRE 7:22).**

→ **NDENGE MALOBA EZALI NA NTINA: "NKONA YA SEMBO" NA YIRIMIA 23:5 MPE "NKONA" NA ZEKARIA 6:12 EZALI LILOBA MOKO YA HEBELE, TSEMACH (H6780). MOSAKOLI MOKO APESI NKONA KITI YA BOKONZI YA DAVIDI. MOSAKOLI MOSUSU AKOMISI NKONA NGANGA-NZAMBE LIKOLO YA KITI WANA YA BOKONZI.**

→ **NDENGE OYO ESIMBI BOMOI NA YO: ELAKA YA MBOTO EKANGAMI NA ELEKO YA KALA TE. SOKI OZALI YA KLISTO, WANA OZALI MBOTO YA ABRAYAMA, MPE MOKITANI ENGEBENE ELAKA (BAGALATIA 3:29).**

→ **NDIMBOLA NA YANGO MPO NA SEKO: NDAYI YA NZAMBE EZALI NA NSUKA TE. NGANGA-NZAMBE SEKO NA SEKO (NZEMBO 110:4). KITI YA BOKONZI SEKO NA SEKO (SAMWELE YA MIBALE 7:13). BONGANGA-NZAMBE ETELEMI NA NGUYA YA BOMOI OYO ESUKAKA TE (BAEBRE 7:16).**

→ **NZELA YA KOPENGWA: YOANE 14:16-17 MPE YOANE 14:26 EFUNGOLI NZELA NA LITEYA MOBIMBA ETALI MOBONDISI, MOLIMO MOSANTU. MAKAMBO OYO MOBONDISI ASALAKA NA KATI YA MOTO OYO ANDIMI ESENGELI NA BOYEKOLI NA YANGO MOKO MOBIMBA.**

→ **NZELA YA PEMBENI: EBANDELI 49:10 EFUNGOLI NZELA YA LISOLO MOBIMBA YA LIBOTA YA YUDA. NZELA YANGO EKEI LONGWA NA LINGENDA OYO ETIKALAKA EPAI YA YUDA KINO NA NDAKO YA BOKONZI YA LIKOLO, EPAI EMONISELI 5:5 ABENGAKA YESU NKOSI YA LIBOTA YA YUDA, MUZIZI YA DAVIDI.**

→ **EMONISELI EKOKI KOZALA: YIRIMIA 23:6 EPESI MOKONZI YA LIBOTA YA DAVIDI NKOMBO YAWÉ BOSEMBO NA BISO. BOYEKOLI YA LIBOSO ELANDAKI NKOMBO OYO EPIMAMAKI EPAI YA YAKOBO MPE EPIMAMAKI EPAI YA MANOA. AWA MOTO MOKO ABOTAMI NA LIBOTA YA DAVIDI AMEMI NA POLELE NKOMBO YA KONDIMANA YA NZAMBE. VERSE MOKO TE ESANGISI BIMONISELI WANA. TIA BIMONISELI WANA ESIKA MOKO MPE KANISA YANGO MALAMU.**

OSENGELI KOSALA NINI PONA KOBIKISAMA?

Talá boyekoli na biso ya Biblia — "Nasengeli Kosala Nini mpo na Kobikisama"

SOURCES & CREDITS

Scripture: Lingala Bible (CC BY-SA 4.0) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated.

Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEP Bible TVTMS (CC BY 4.0).

Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEP Bible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0); Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain).

Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1).

© SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).